

ZATERDAG 26 APRIL 2014

klein verslag

Beeldend verteld, beeldend getoond

WIM BOEVINK

Zelf moest ik even een van de auteurs bellen om te begrijpen hoe het zat. Wat hier volgt is een kleine samenvatting van wat er met een idee gebeuren kan. En eigenlijk illustreert het ook dat er nog immer honger is naar verhalen over de oorlog.

Dit was het idee. Filmmaker Marcel Prins, een van de auteurs, raakte in zijn jeugd onder de indruk van de verhalen die zijn moeder over haar onderduikperiode in de oorlog vertelde. Hij besloot ervaringen als die van haar te gaan verzamelen, en interviewde in totaal 23 mensen. De integrale teksten van die verhalen werden door Peter Henk Steenhuis, redacteur van deze krant, bewerkt. Veertien van die verhalen namen Prins en Steenhuis op in een boek.

In den beginne was dus het boek. Het verscheen in 2010 onder de titel 'Andere Achterhuizen' en bevatte zoals gezegd het relaas van veertien Joodse onderduikers. Een jaar later, in 2011, verscheen hiervan een versie die ook geschikt was voor jonge tieners - in een vereenvoudigde, heldere taal. De jongerenversie droeg de titel 'Ondergedoken als Anne Frank'.

Twee boeken dus inmiddels, twee boeken van papier. Daarnaast waren ook digitale versies van beide boeken online beschikbaar, de e-books. Bij de papieren boeken en de digitale, werd ook een website gecreëerd onder www.andereachterhuizen.nl waar alle 23 onderduikers werden opgevoerd met hun feitelijke gegevens. De site bevat fraaie extra's, als interactieve kaartjes en animatiefilmpjes en foto's en documenten.

Hier eindigde het proces niet. Na de papieren en de digitale boeken en de site verschenen intussen vertalingen van de jongerenversie van het boek in het Duits ('Versteckt wie Anne Frank') en zeer onlangs ook in het Engels ('Hidden like Anne Frank'). En zo belandde het idee in The New York Times, waar een criticus schreef: These accessible stories, full of hard truths, are touching, thrilling and agonizing by turns. Be warned: Parents may find "Hidden" more painful to read than children will.

En nog zijn we er niet helemaal.

De makers schiepen, met de hulp van ontwerper Marcel van der Drift, nu ook nog iets wat ze een interactief of verrijkt e-book noemen, waarin alles samenkomt; de verhalende

teksten uit het boek 'Ondergedoken als Anne Frank' naast de aanklikbare foto's, kaartjes en animaties die op de site voorkomen. Achter de animaties zijn de stemmen van de getuigen te beluisteren.

Hij is beschikbaar als iBook en als app voor Android formaat. Vanaf 3 mei aanstaande krijgen lezers van Trouw gratis een link tot dit interactieve e-book, dat er werkelijk prachtig uitziet, beeldend verteld, beeldend getoond.

Gewone mensen met een gewoon leven die in een onvoorstelbare situatie belanden; het is telkens weer indringend om te lezen. Het leidde soms tot een ware odyssee langs kelderkasten, turfhokken, en onder zoldervloeren. En doodsangst.

Naar schatting waren er in de oorlog 26.000 Joodse onderduikers, vertelde Marcel Prins me aan de telefoon. Bijna de helft van hen werd verraden. De onderduik werd pas goed georganiseerd toen mensen aan de Arbeitseinsatz trachtten te ontkomen. Maar toen waren de Nederlandse Joden al gedeporteerd.